

مبانی بینایی کامپیوتر

مدرس: محمدرضا محمدی بهار ۱۴۰۳

تناظر و همترازی تصاویر

Correspondence and Image Alignment

انطباق نقاط كليدى

- پس از استخراج نقاط کلیدی از دو تصویر، نیاز است تا نقاط متناظر با یکدیگر مشخص شوند
  - برای این منظور، ابتدا برای هر نقطه ویژگی یک توصیفگر محاسبه میشود

• سپس، دو به دوی توصیفگرها از دو تصویر مقایسه میشوند و مشابهترین توصیفگرها به عنوان نقاط متناظر انتخاب میشوند

• برای جلوگیری از تناظریابی اشتباه، حد آستانهای بر روی میزان مشابهت گذاشته میشود

تابع تبديل

• پس از یافتن نقاط متناظر، باید تابع تبدیلی را بدست آورد که نقاط تصویر اول را به نقاط تصویر دوم نگاشت کنند

• برای این کار، ابتدا یک مدل برای تابع تبدیل انتخاب میشود و سپس پارامترهای آن بر اساس نقاط

بدست آمده بهینه میشوند

$$\begin{bmatrix} x_2 \\ y_2 \end{bmatrix} = T\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ y_1 \end{bmatrix} \right)$$

توابع OpenCV

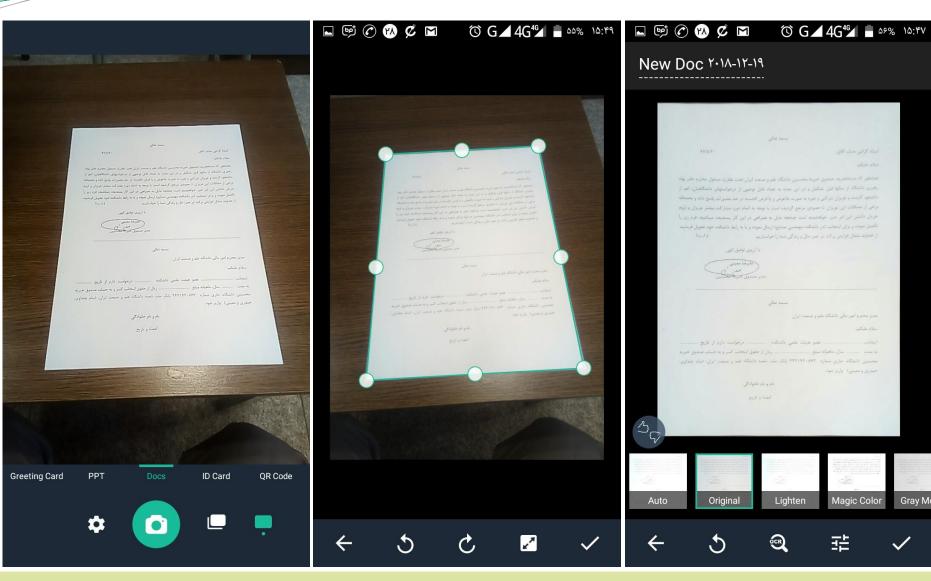
```
mat = cv2.getPerspectiveTransform(src points, dst points[, solveMethod])
// src points:
                     Coordinates of quadrangle vertices in the source image
// dst points:
                     Coordinates of the corresponding quadrangle vertices in the destination image
// mat:
                     Perspective transform from four pairs of the corresponding points
dst points = cv2.perspectiveTransform(src points, mat)
// src points:
                     Input two-channel or three-channel floating-point array; each element is a 2D/3D vector to be transformed
// mat:
                     3x3 or 4x4 floating-point transformation matrix
// dst points:
                     Output array of the same size and type as src
dst(x,y) = src\left(\frac{h_{11}x + h_{12}y + h_{13}}{h_{21}x + h_{22}y + h_{22}}, \frac{h_{21}x + h_{22}y + h_{23}}{h_{21}x + h_{22}y + h_{22}}\right)
dst = cv2.warpPerspective(src, mat, dsize[, flags[, borderMode[, borderValue]]]])
// src points:
                     Input image
// mat:
                     3x3 floating-point transformation matrix
// dsize:
                     Size of the output image
// flags:
                     Combination of interpolation methods and the optional flag WARP INVERSE MAP
// borderMode:
                     Pixel extrapolation method
// borderValue:
                     value used in case of a constant border; by default, it equals 0
// dst:
                     Output image that has the size dsize and the same type as src .
```

توابع OpenCV

```
mat, mask = cv2.findHomography(src points, dst points[, method[, ransacReprojThreshold[, maxIters[, confidence]]]])
// src points:
                              Coordinates of the points in the original plane
// dst points:
                              Coordinates of the points in the target plane
// method:
                              Method used to compute a homography matrix (least squares, RANSAC, LMEDS, RHO)
                              Maximum allowed reprojection error to treat a point pair as an inlier
// ransacReprojThreshold:
// maxIters:
                              The maximum number of RANSAC iterations
// confidence:
                              Confidence level, between 0 and 1
// mask:
                              Optional output mask set by a robust method (RANSAC or LMEDS)
// mat:
                              Estimated perspective transform between two planes
```

Function	Use
cv::transform()	Affine transform a list of points
<pre>cv::warpAffine()</pre>	Affine transform a whole image
<pre>cv::getAffineTransform()</pre>	Calculate affine matrix from points
<pre>cv::getRotationMatrix2D()</pre>	Calculate affine matrix to achieve rotation
<pre>cv::perspectiveTransform()</pre>	Perspective transform a list of points
<pre>cv::warpPerspective()</pre>	Perspective transform a whole image
<pre>cv::getPerspectiveTransform()</pre>	Fill in perspective transform matrix parameters

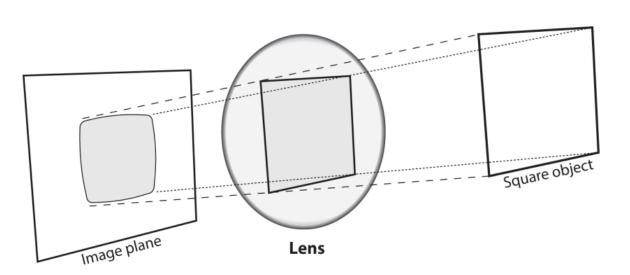
CamScanner

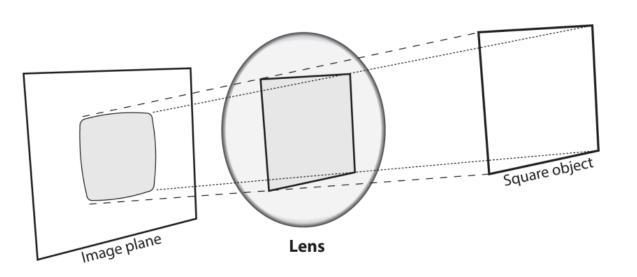
(Lens Distortion) اعوجاج لنز

- در عمل، هیچ لنز ساخته شدهای ایدهآل نیست
  - دو نوع اعوجاج اصلی وجود دارد:
- اعوجاج شعاعی (Radial) که حاصل از شکل لنز است
- اعوجاج مماسی (Tangential) که حاصل از فرآیند سوار کردن دوربین است

اعوجاج شعاعي

- به خصوص در لنزهای ارزانقیمت این اعوجاج به سادگی قابل تشخیص است
- اعوجاج در مرکز نوری ٠ است و با حرکت به سمت مرز تصویر افزایش می یابد
- این اعوجاج نسبت به مرکز متقارن فرض می شود و با استفاده از چند عبارت از سری تیلور می توان آن را مدل کرد

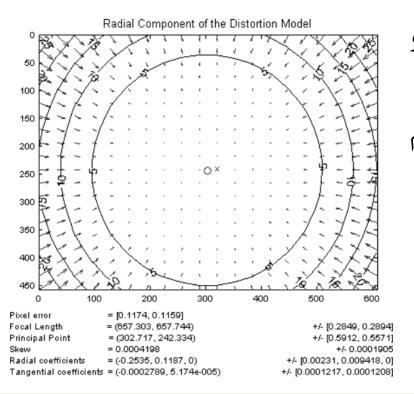
$$x_{corrected} = x \cdot (1 + k_1 r^2 + k_2 r^4 + k_3 r^6)$$

$$y_{corrected} = y \cdot (1 + k_1 r^2 + k_2 r^4 + k_3 r^6)$$

اعوجاج شعاعي

$$x_{corrected} = x \cdot (1 + k_1 r^2 + k_2 r^4 + k_3 r^6)$$

$$y_{corrected} = y \cdot (1 + k_1 r^2 + k_2 r^4 + k_3 r^6)$$

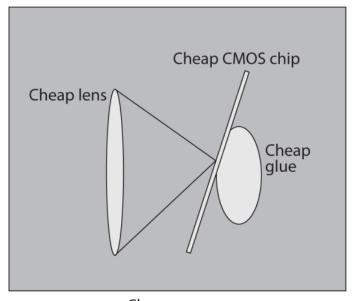

- که (x,y) مختصات اولیه برای نقطه دچار اعوجاج شده است و (x,y) مختصات جدید آن بعد از اصلاح است
- برای دوربینهایی که اعوجاج زیادی ندارند، میتوان از عبارت سوم $(k_3=0)$

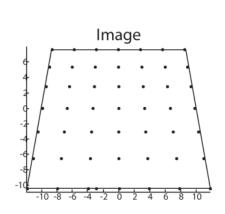
اعوجاج مماسي

• این اعوجاج در فرآیند ساخت دوربین ایجاد میشود و به دلیل موازی نبودن دقیق صفحه تصویربرداری با لنز است

• معمولاً به صورت زیر مدل میشود

$$x_{corrected} = x + [2p_1xy + p_2(r^2 + 2x^2)]$$

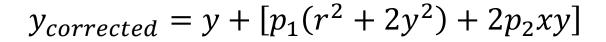
$$y_{corrected} = y + [p_1(r^2 + 2y^2) + 2p_2xy]$$

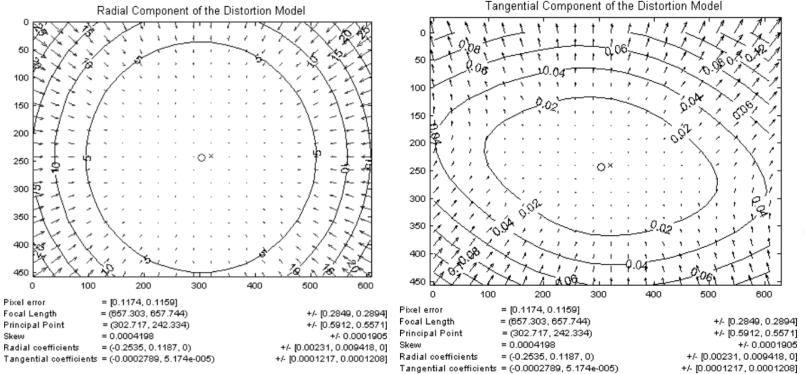
اعوجاج شعاعی و مماسی

$$x_{corrected} = x \cdot (1 + k_1 r^2 + k_2 r^4 + k_3 r^6)$$

$$x_{corrected} = x + [2p_1xy + p_2(r^2 + 2x^2)]$$

$$y_{corrected} = y \cdot (1 + k_1 r^2 + k_2 r^4 + k_3 r^6)$$

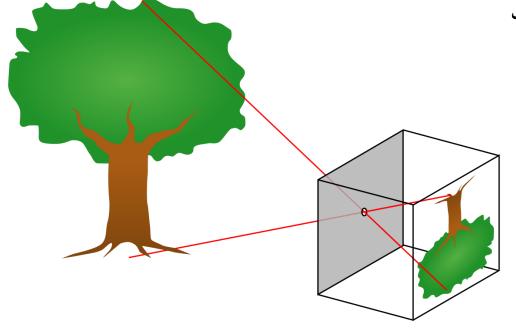
- در مجموع ۵ پارامتر دارند: $k_3 p_2 p_1 k_2 k_1$ -
  - در OpenCV.

 $Distortion\ coefficients$

$$= egin{pmatrix} (k_1 & k_2 & p_1 & p_2 & k_3) \end{bmatrix}$$

مدل دوربین Pinhole

- در محل تشکیل تصویر، با استفاده از یک حسگر نوری، تصویر ثبت میشود
  - در عمل، مرکز حسگر تصویربرداری دقیقا منطبق بر محور نوری نیست
    - همچنین، پیکسلها دارای عرض و طول کاملا یکسانی نیستند

$$x_{screen} = f_x \frac{X}{Z} + c_x$$

$$y_{screen} = f_y \frac{Y}{Z} + c_y$$

$$f_x = f s_x$$
, $f_y = f s_y$

ماتریس داخلی (intrinsic) دوربین

• تبدیل افکنش (projective transform) به رابطهای گفته میشود که یک نقطه $ec{Q}$ در دنیای فیزیکی را به مختصات صفحه تصویر (x,y) تبدیل می کند

• برای محاسبات به طور معمول از مختصات همگن (homogeneous coordinates) استفاده می شود که در آن یک بعد اضافه می شود و مقادیر به صورت نسبی هستند

 $x_{screen} = f_x \frac{X}{Z} + c_x$

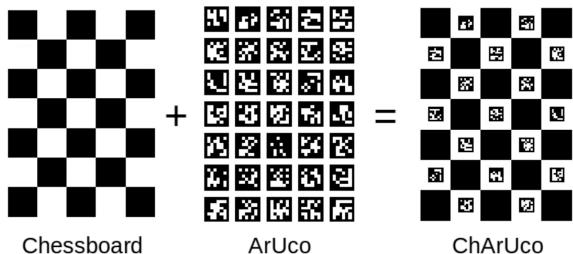
ماتریس داخلی نامیده می شود M

$$\vec{q} = M \cdot \vec{Q}$$

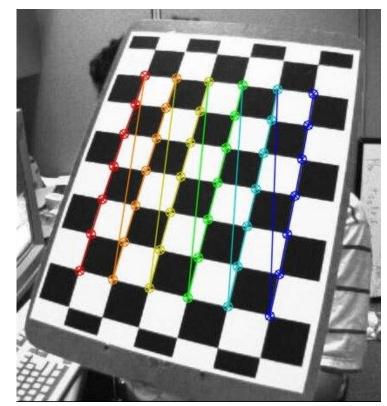
$$\vec{Q} = \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix} \qquad \vec{q} = \begin{bmatrix} x \\ y \\ w \end{bmatrix} \qquad M = \begin{bmatrix} f_x & 0 & c_x \\ 0 & f_y & c_y \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

- میخواهیم پارامترهای مربوط به دوربین و لنز را تخمین بزنیم
- برای این کار، یک الگوی دارای ساختار مشخص که تعداد زیادی نقطه متمایز و قابل تشخیص داشته باشد را روبروی دوربین قرار میدهیم

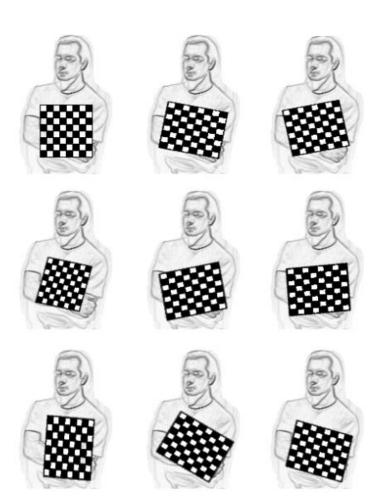
• با مشاهده این ساختار از زوایای مختلف، میتوانیم موقعیت نسبی دوربین در بین فریمها و همچنین پارامترهای دوربین و لنز را محاسبه کنیم

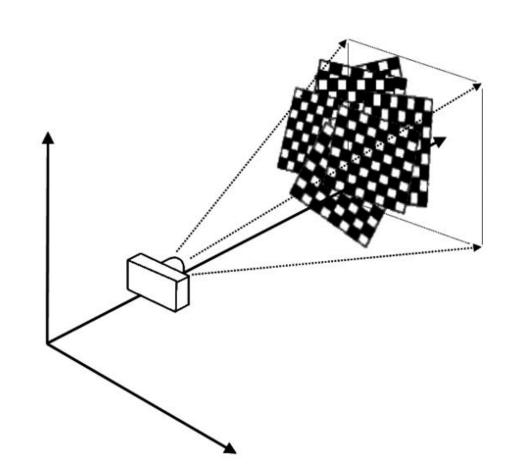

• با استفاده از تکنیکهای ساده پردازش تصویر، میتوان موقعیت گوشههای صفحه شطرنجی در تصویر دوبعدی را مشخص کرد

- اگر موقعیت این نقاط در دنیای فیزیکی سهبعدی را بدانیم، میتوانیم ۴+۵ پارامتر را از متناظر قرار دادن نقاط تخمین بزنیم
  - اما موقعیت سهبعدی این نقاط را نمیدانیم
- می توانیم چندین تصویر در شرایط مختلف تهیه کنیم تا از ارتباط میان آنها بتوانیم پارامترها را تخمین بزنیم

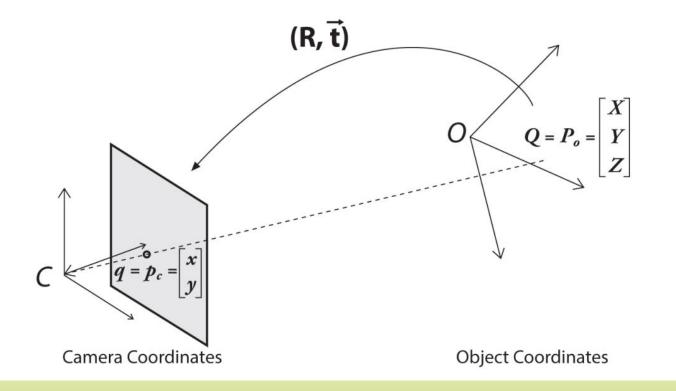

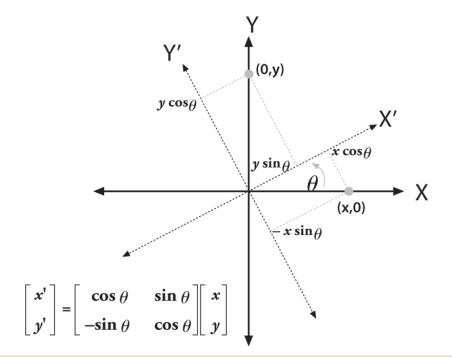

ماتریس چرخش و بردار جابجایی

• برای هر تصویر که دوربین از یک شیئ خاص گرفته است، میتوان pose شیئ نسبت به دستگاه مختصات دوربین را با استفاده از چرخش و جابجایی بیان کرد

• ماتریس چرخش دوبعدی:

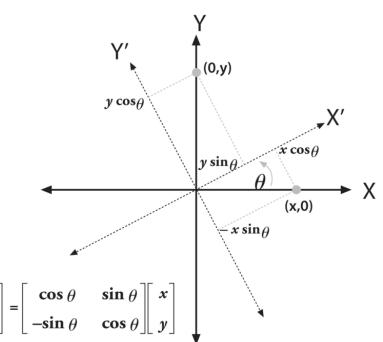
ماتریس چرخش

- چرخش در سهبعد، می تواند به صورت سه چرخش دوبعدی نسبت به محورهای مختلف تجزیه شود
  - ماتریس چرخش نهایی از ضرب سه ماتریس قابل محاسبه است
  - ماتریس چرخش خواصی دارد از جمله آنکه معکوس آن برابر با ترانهاده آن است

$$R_{x}(\psi) = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\psi & \sin\psi \\ 0 & -\sin\psi & \cos\psi \end{bmatrix}$$

$$R_{y}(\psi) = \begin{bmatrix} \cos\varphi & 0 & -\sin\varphi 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin\varphi & 0 & \cos\varphi \end{bmatrix}$$

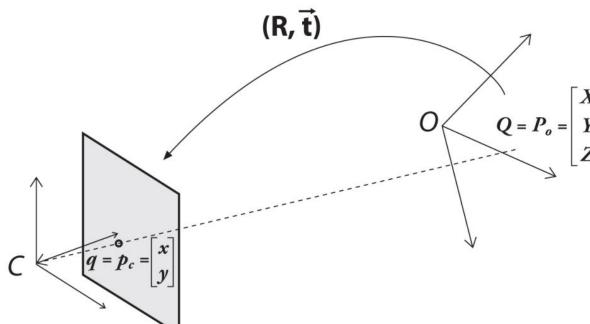
$$R_z(\theta) = \begin{bmatrix} \cos\theta & \sin\theta & 0 \\ -\sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$R = R_{x}(\psi) \cdot R_{y}(\varphi) \cdot R_{z}(\theta)$$
$$R \cdot R^{T} = I$$

• بردار جابجایی برابر با اختلاف مرکز دستگاه مختصات دوربین و شیئ است

$$\vec{\mathbf{t}} = origin_{object} - origin_{camera}$$

یک نقطه در دستگاه مختصات شیئ $\vec{P}_o$ با رابطه زیر به دستگاه مختصات دوربین $\vec{P}_c$ قابل تبدیل است

$$\stackrel{\times}{Q} = P_o = \stackrel{X}{Y} \qquad \vec{P}_C = R \cdot (\vec{P}_O - \vec{\mathbf{t}})$$

- این رابطه ۶ مجهول دارد
- حداقل به دو زاویه دید برای کالیبراسیون نیاز است

Camera Coordinates

بینایی سهبعدی

Three-Dimensional Vision

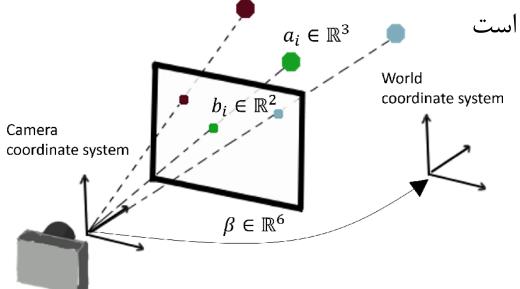
محاسبه پارامترهای خارجی (extrinsics)

• با انجام کالیبراسیون، پارامترهای داخلی دوربین (camera intrinsics matrix) تخمین زده می شوند (coefficients) و پارامترهای خارجی دوربین (rotation and translation) و پارامترهای خارجی دوربین

• فرض کنید پارامترهای داخلی دوربین را داشته باشیم، چطور میتوانیم موقعیت اشیاء را محاسبه کنیم؟

- به صورت عمومی، به این کار PnP) Perspective n-Points) گفته می شود

• در حالت عادی حداقل به ۳ نقطه برای تخمین این ۶ پارامتر نیاز است

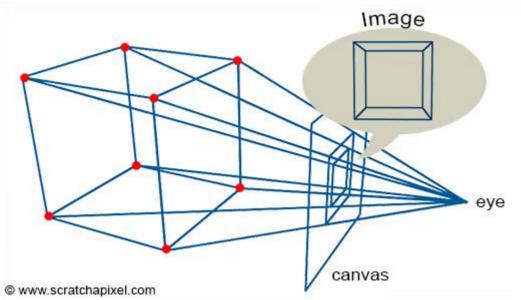


```
bool cv::solvePnP(
 cv::InputArray objectPoints,
                                          // Object points (object frame)
                                          // Found pt locations (img frame)
 cv::InputArray imagePoints,
 cv::InputArray cameraMatrix,
                                          // 3-by-3 camera matrix
 cv::InputArray distCoeffs,
                                          // Vector of 4, 5, or 8 coeffs
 cv::OutputArray rvec,
                                         // Result rotation vector
 cv::OutputArray tvec,
                                         // Result translation vector
 bool useExtrinsicGuess = false, // true='use vals in rvec and tvec'
 int
              flags
                                 = cv::ITERATIVE
```

افكنش (Projection)

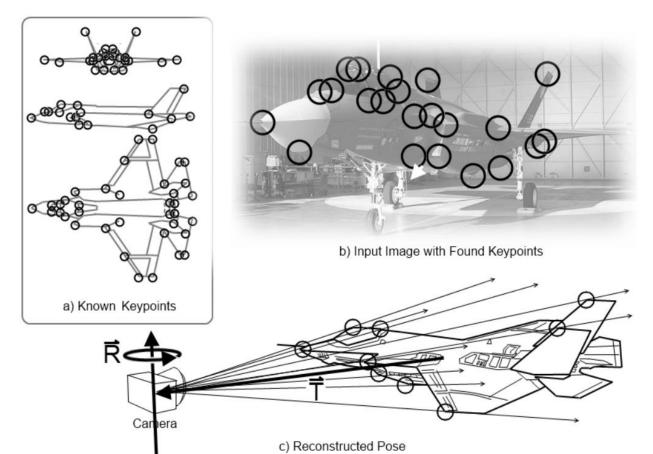
• هنگامی که دوربین کالیبره شد، میتوان هر نقطه در دنیای فیزیکی را بدون ابهام به نقطه متناظر در تصویر نگاشت کرد

• اما رابطه معکوس برقرار نیست و نمی توان مختصات سهبعدی متناظر با یک پیکسل را به سادگی محاسبه کرد

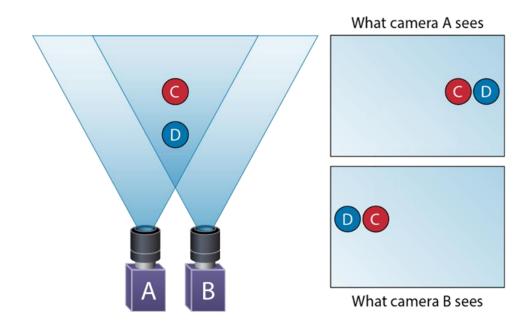
تخمین Pose از یک دوربین

- اگر شیئ مورد بررسی شناخته شده باشد، می توان تعدادی نقطه کلیدی (keypoint) روی آن مشخص کرد
- سپس، موقعیت این نقاط کلیدی در تصویر جدید را مشخص کرد
- با استفاده از PnP، موقعیت شیئ و عمق نقاط آن را محاسبه کرد

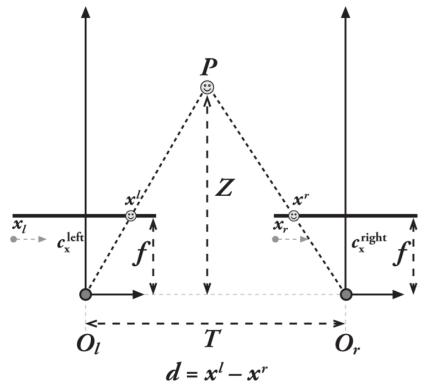
تصویربرداری Stereo

- با استفاده از دو دوربین، می توان از دو زاویه دید متفاوت اشیاء را مشاهده کرد و از تفاوت آنها، عمق را تخمین زد
  - در این مثال، اشیائی که دورتر باشند، در دو تصویر فاصله کمتری خواهند داشت

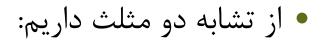
مثلثبندي

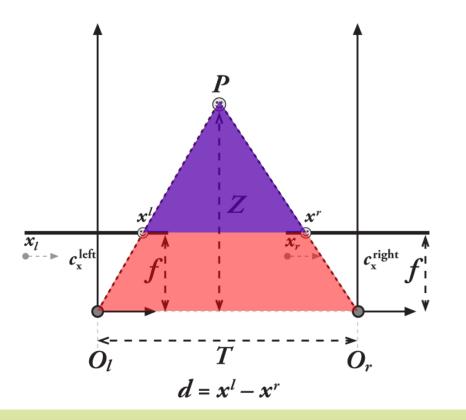
- ابتدا یک سیستم استریوی ایدهآل را در نظر بگیرید
- فرض کنید به طور کامل اعوجاج تصاویر حذف شده است و با هم تراز شدهاند و صفحههای تصاویر دقیقا با یکدیگر همسطح هستند
  - با محورهای نوری کاملا موازی
    - (T) block T
  - $(f_l=f_r)$ فاصلههای کانونی یکسان -
  - c_{x}^{right} و c_{x}^{left} و حتصات پیکسلی یکسان برای -

مثلثبندي

• فرض کنید نقطه P در دنیای فیزیکی، در دو دوربین چپ و راست به ترتیب در مختصات p_l و p_l دیده شود که مختصات افقی آنها p_l باشد

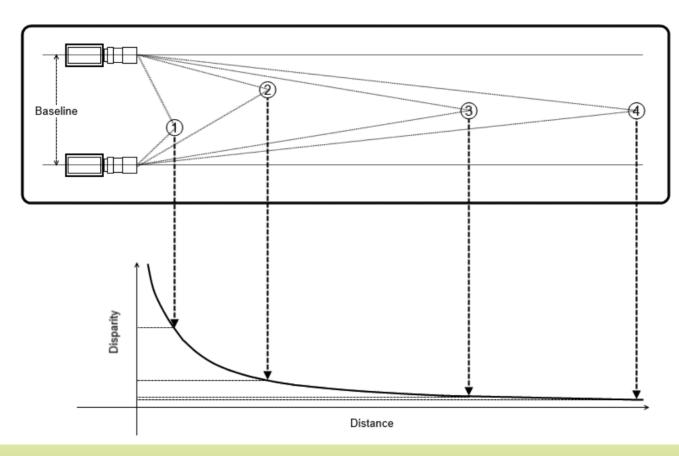
$$\frac{T}{Z} = \frac{T - (x_l - x_r)}{Z - f}$$

$$ZT - fT = ZT - Z(x_l - x_r)$$

$$Z = \frac{fT}{x_l - x_r}$$

مثلثبندي

$$Z = \frac{f T}{x_l - x_r}$$

- عمق ($x_l x_r$) disparity اربطه معکوس با (Z)
  - زمانیکه disparity نزدیک به صفر است، تفاوت کوچک در آن منجر به تفاوت بسیار زیاد در عمق می شود
  - سیستمهای بینایی استریو دارای رزولوشن عمق زیاد تنها برای اشیائی هستند که در فاصله نزدیکی از دوربین قرار دارند